

Analyse Vlaams begrotingsbeleid

Axel Mathot (SERV)

Studiedag 13 december

BIOF - IBFP

Overzicht

- Inleiding
- Even terugblikken
 - afspraken regeringsvorming
 - 2009-2011
 - 2011-2013
- Begroting 2014
 - situering
 - analyse
 - evaluatie
- Vooruitblik 2015

inleiding

- Analyse 2014 Vlaamse begroting weinig spectaculair: evenwicht behouden
- 2014 in perspectief
- Budgettaire keuzes 2014 vloeien voort uit
 - regeringsafspraken 2009
 - begrotingsbeleid voorgaande jaren
- Begrotingskeuzes 2014 onvermijdelijk impact op komende jaren

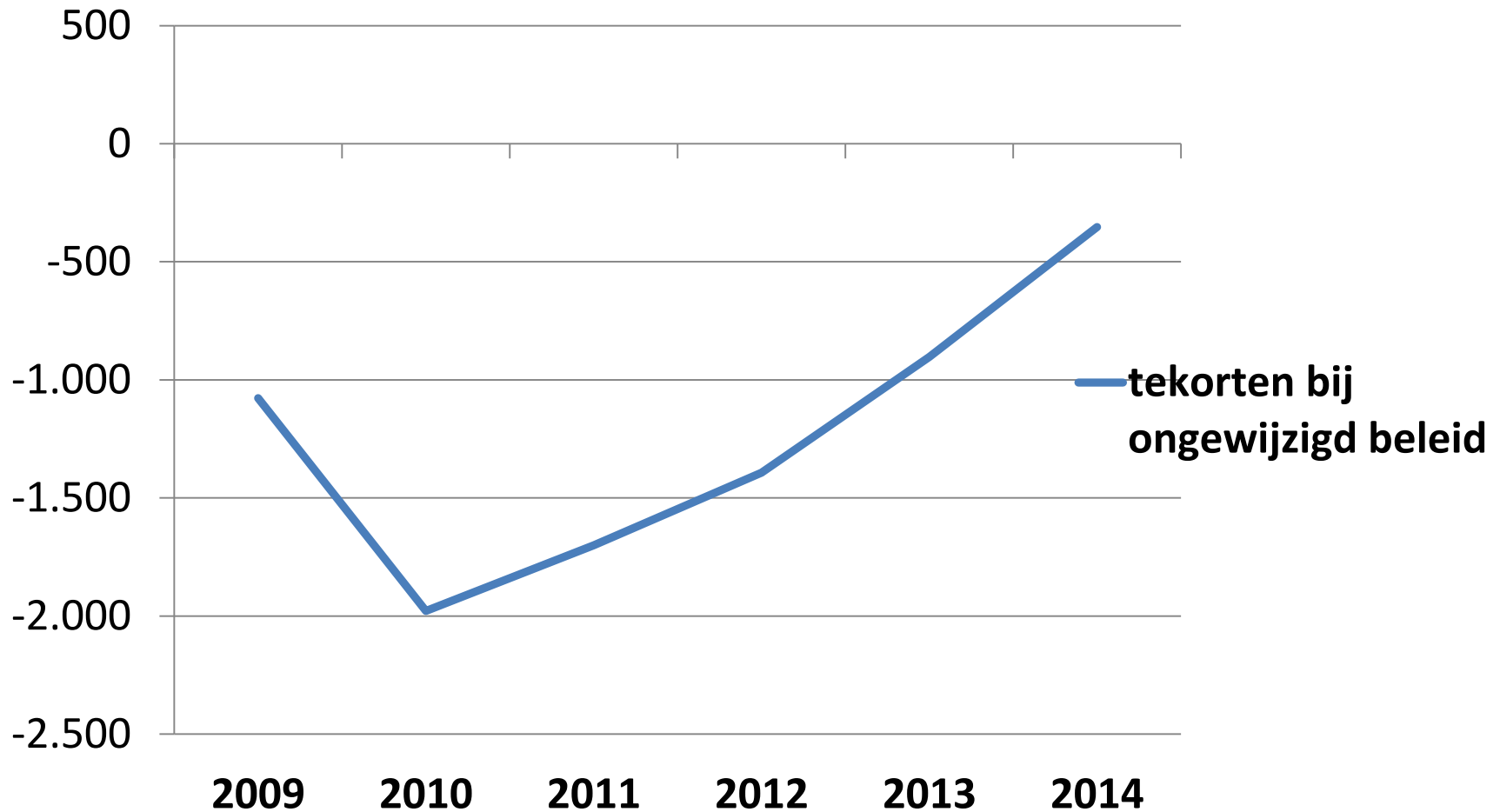
Terugblik

Afspraken regering

- Afspraken regeringsvorming in juli 2009
 - tekort wegwerken tegen 2011
 - voornamelijk structurele besparingen
 - In 2010 en 2011 nog eenmalige besparingen
 - na 2011 ruimte voor nieuw beleid

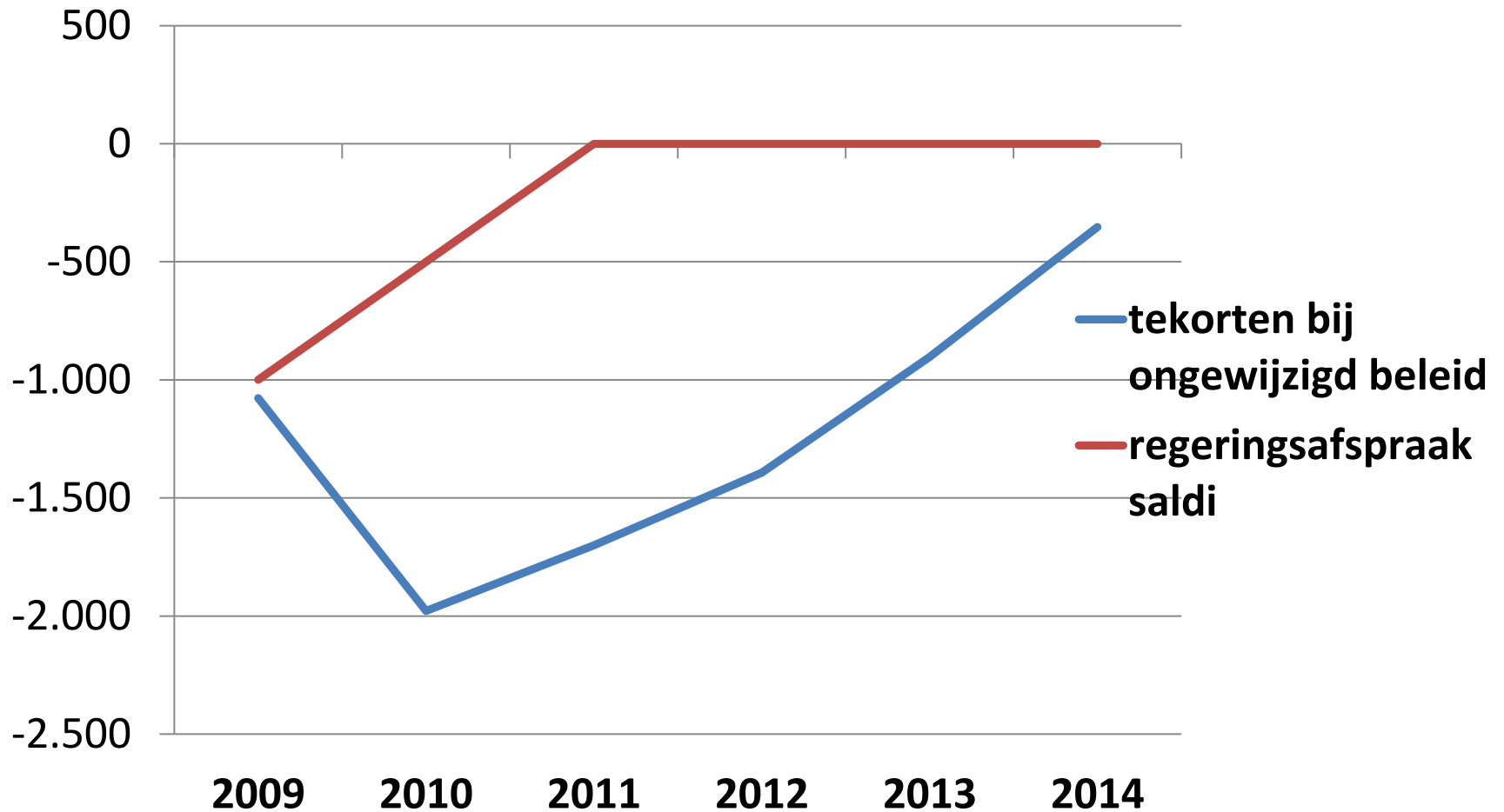
Terugblik

Afspraken regering: uitdagingen

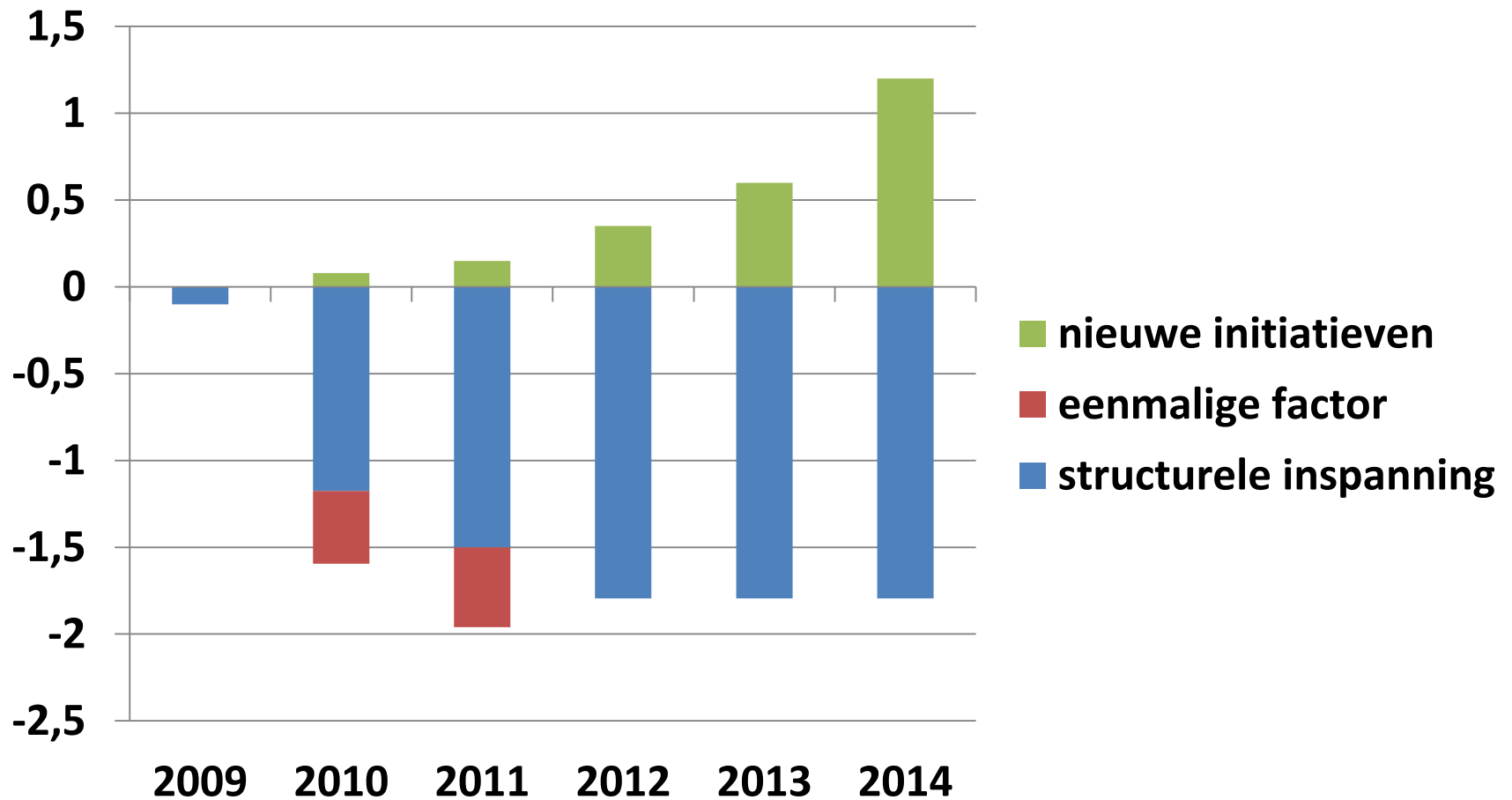
Terugblik

Afspraken regering: uitdagingen

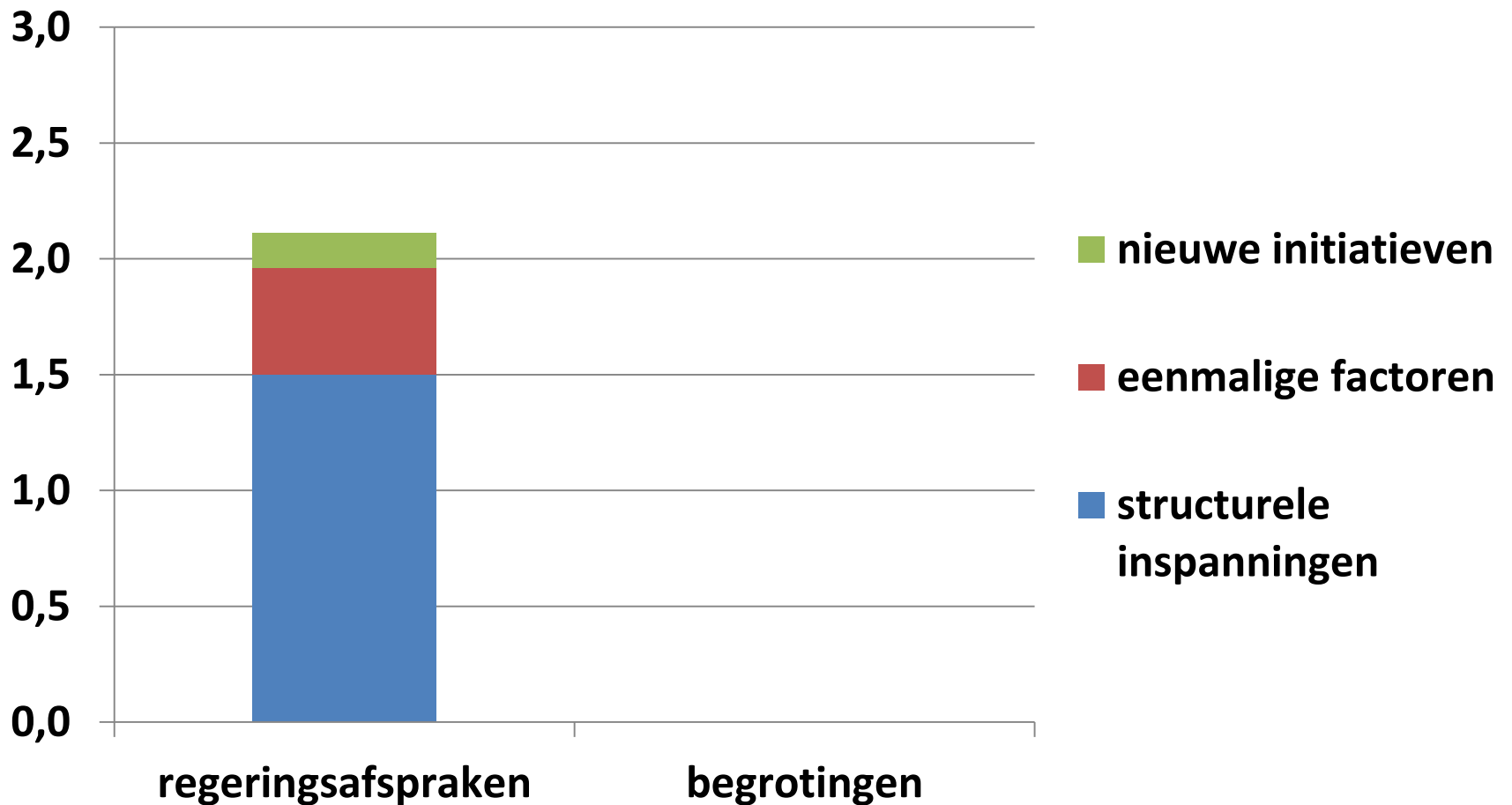

Terugblik

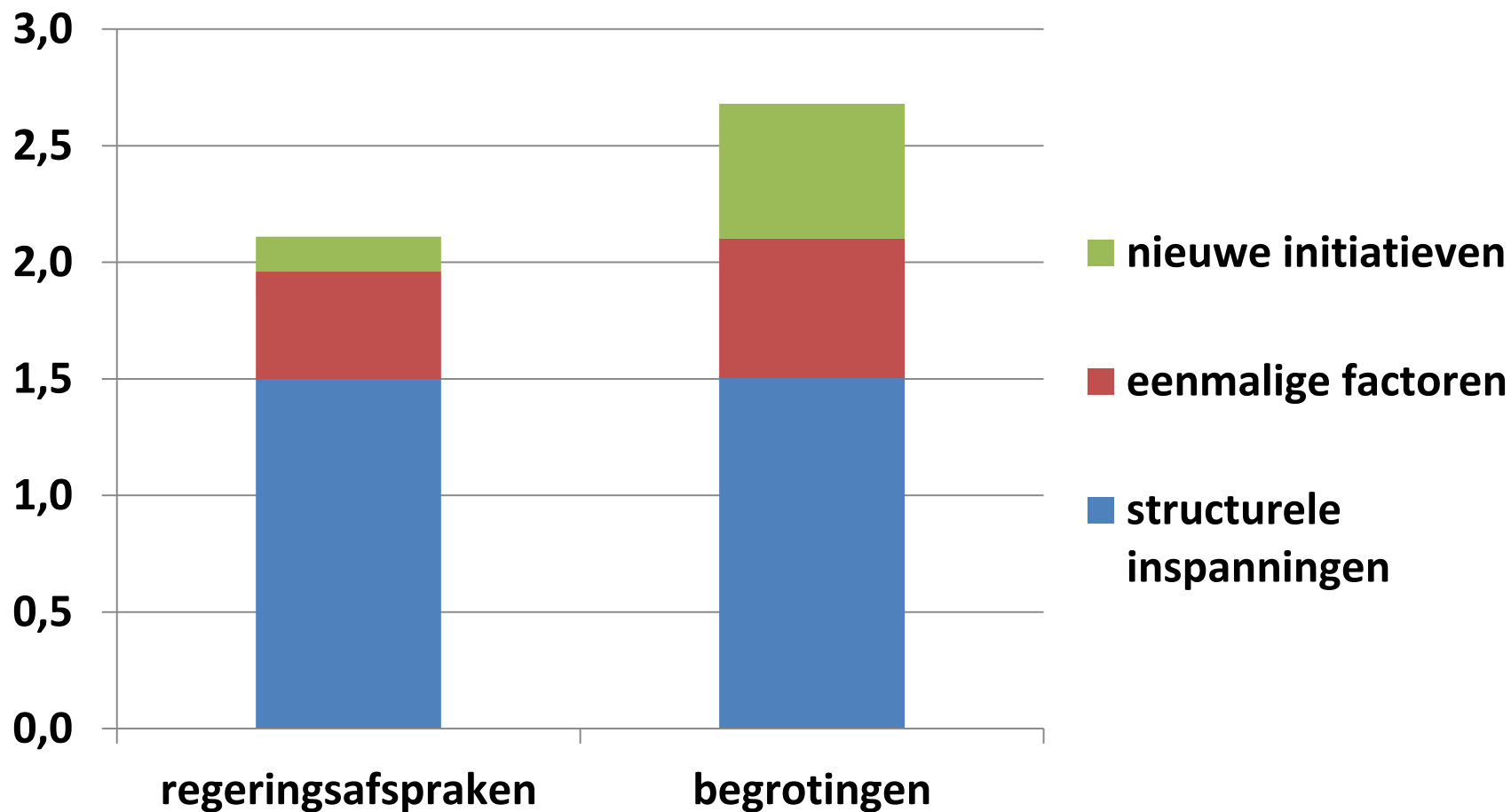
Afspraken regering: aanpak (€ mld)

Terugblik begrotingen 2009-2011

Terugblik begrotingen 2009-2011

Terugblik

begrotingen 2009-2011: evaluatie

- Tekort in 2 jaar weggewerkt biedt ruimte na 2011
- Vlaanderen op 2 jaar tijd
 - inspanning van 0,3% bbp (België 1,9% bbp)
 - inspanning die 8% van ontvangsten bedraagt
 - helft van inspanning bestaat uit afschaffen jobkorting (wegvallen belastingsvoordeel)
- eenmalige maatregelen in 2011 te verantwoorden want negatieve output-gap
- Gunstigere economische groei vertaalt zich in extra beleidsinitiatieven

Terugblik

begrotingsbeleid 2011-2013

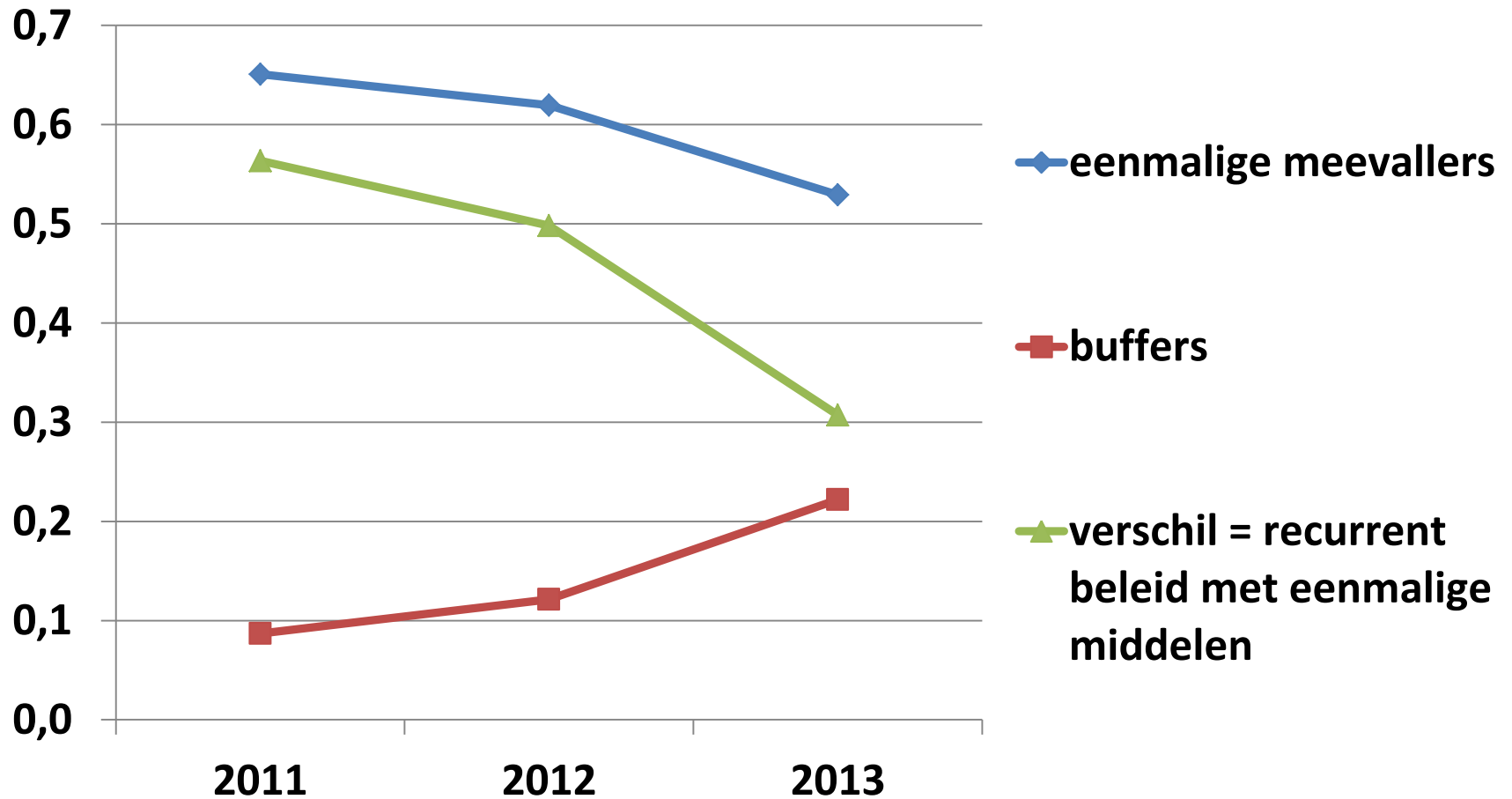
- Regeringsafspraken: nominaal evenwicht
- Meerjarenraming 2011-2014 gaf ruimte aan voor nieuwe initiatieven
- Uiteindelijke groei bbp
 - minder sterk dan voorzien
 - minder gelijkmatig dan voorzien
- Welk begrotingsbeleid komt hieruit naar voor?

Terugblik schokdempers Vlaamse begroting

- Welke schokdempers ?
 - eenmalige ontvangsten
 - Voorafbetalingen facturen
 - Buffers
- Nuttig voor eenmalige/conjuncturele schokken
- Risico's aan verbonden:
 - eenmalige meevaller jaar t wordt eenmalige tegenvaller in $t+1$
 - Eenmalige meevallers worden ingezet voor recurrent beleid

Terugblik

afhankelijkheid van eenmalige meevallers (€ mld)

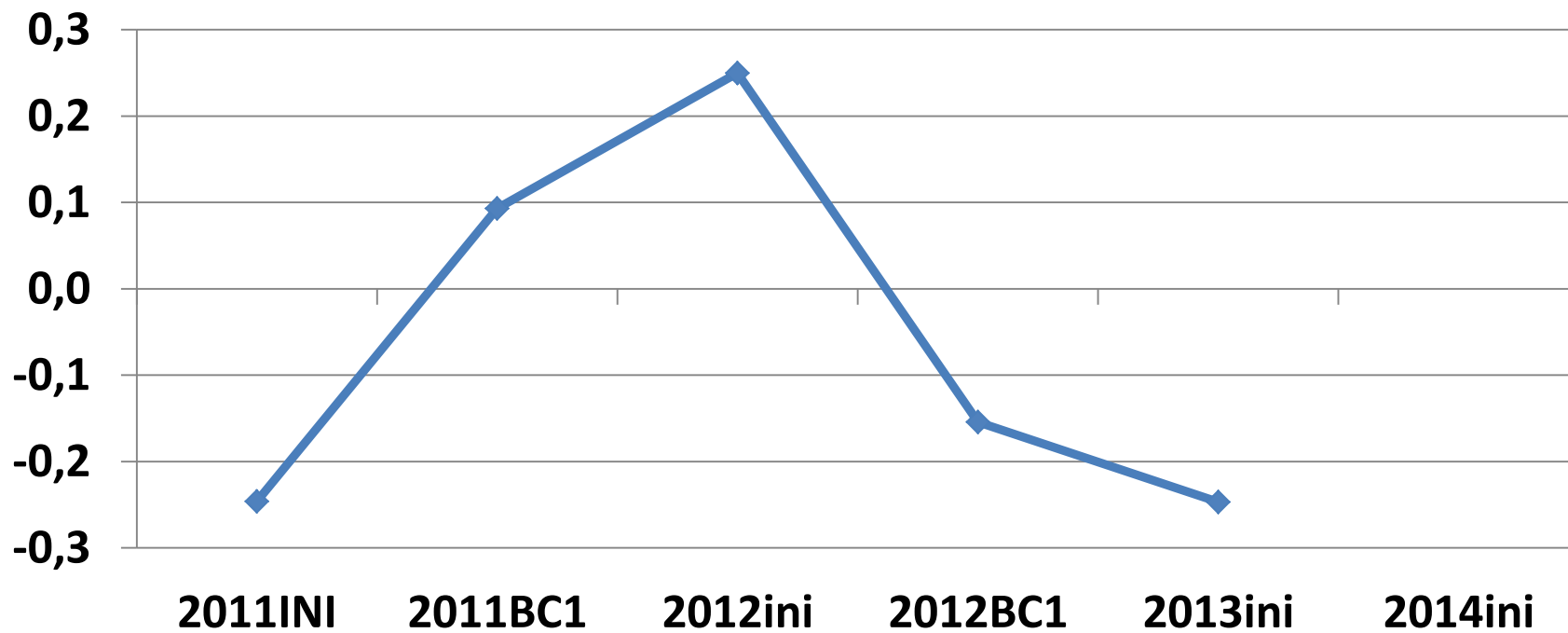

Terugblik

“Stop & Go” in periode 2011-2013

- sterke conjuncturele schommelingen
 - Over de jaren heen
 - binnen zelfde begrotingsjaar, van INI naar BC
 - Verrekening met federale OH procyclisch geweest
- Regeringsafspraken = nominaal evenwicht
- “Schokdempers” niet alles op kunnen vangen
- Cyclisch begrotingsbeleid in 2011 en 2012
 - gunstigere economische vooruitzichten = GO
 - ongunstigere economische vooruitzichten = STOP

ingrepen (besparingen/nieuw beleid)(€ mld)

Overzicht

- Inleiding
- Even terugblikken
 - afspraken regeringsvorming
 - 2009-2011
 - 2011-2013
- **Begroting 2014**
 - situering
 - analyse
 - evaluatie
- Vooruitblik 2015

Begroting 2014

Situering

- omgevingsfactoren
 - Reële economische groei van 1,1% tov potentiële reële groei van 0,9% (EC november 2013)
 - van evenwicht naar evenwicht
 - inspanning van € 171 mln door nieuwe BFW
 - terugslag van gebruikte schokdempers in 2013
 - wegvallen KBC-coupon: € 298 mln
 - in 2013 eenmalig € 162 mln minder facturen voor waterdistributiebedrijven: leidt tot toename in 2014
- in zomer 2013 zag begrotingsopmaak er moeilijk uit!

Begroting 2014

(€ mln)

	2013	2014	evolutie
ontvangsten (excl Zorgfonds)	28.795	28.028	-768
ESR-ontvangsten	27.032	27.474	442
ESR code 8	1.764	553	-1.210
uitgaven (excl Zorgfonds)	27.305	27.938	633
primaire ESR-uitgaven	26.860	27.351	491
rente	163	121	-41
ESR code 8	256	443	187
aflossingen	27	23	-4
ESR-correcties	-4	1	5
financieringssaldo	1.490	90	-1.401
ESR-financieringssaldo	5	3	-3

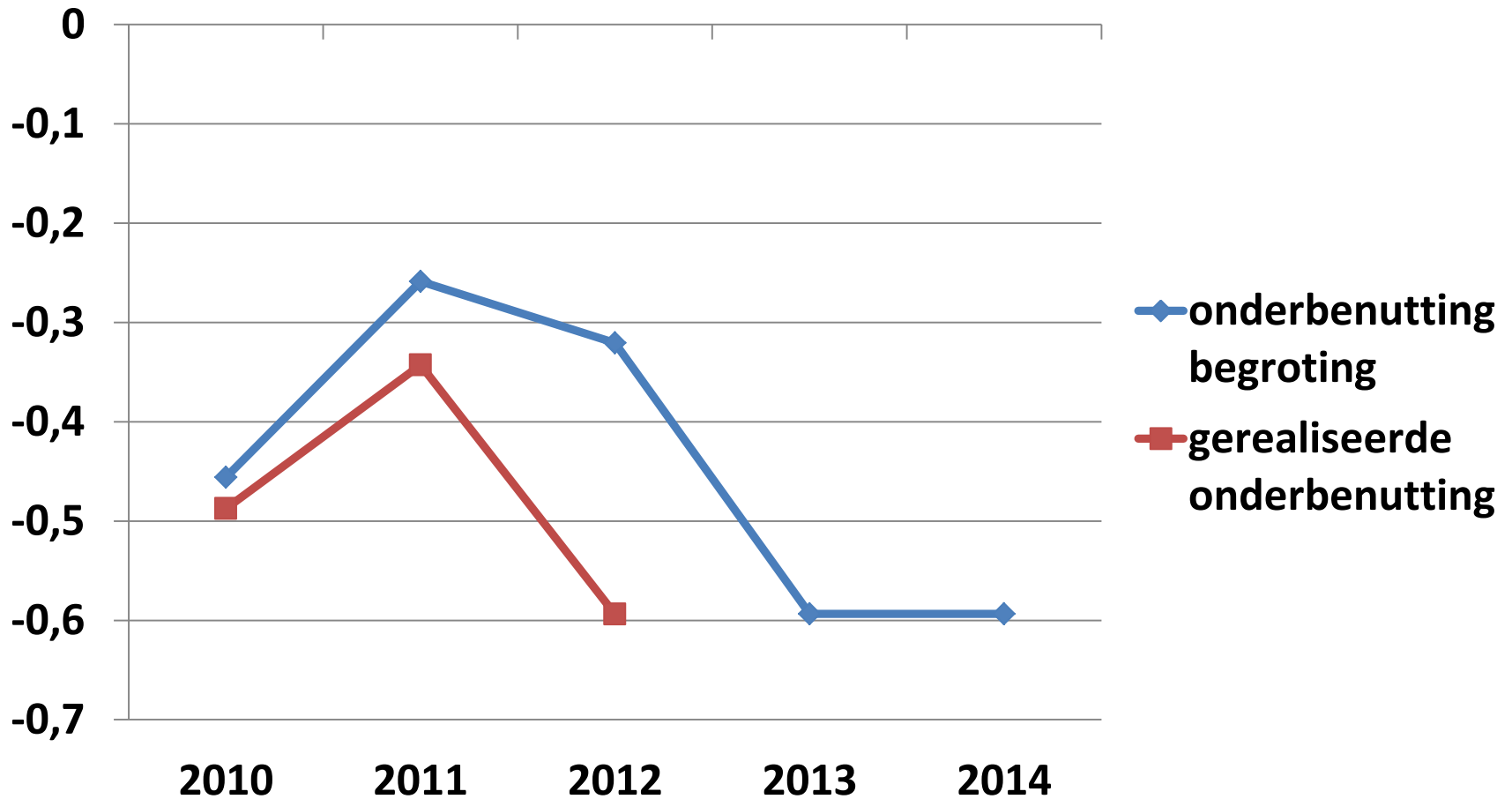
Begroting 2014: Analyse (1)

- Nieuwe impulsen groter dan besparingen
 - Besparingen: € 113 mln
 - Structureel
 - Volledig aan uitgavenzijde
 - Nieuwe impulsen: € 177 mln
- Verklarende factoren
 - Sterke toename gewestbelastingen (+ 4,7%)
 - Beperkte uitgavendynamiek bij ongewijzigd beleid
 - Minder dan voorzien in vorige meerjarenraming
 - Geen afbouw betaalachterstand (in tegenstelling tot verwachting vorige meerjarenraming)

Begroting 2014: analyse (2)

- Risico's?
 - Buffers geschrapt:
 - geen marge voor tegenvallers
 - niets voorzien indien tekort lokale overheden in 2014 gecompenseerd moet worden (in 2013 als buffer opgenomen)
 - Onderbenutting
 - Geraamd op € 593 mln = 2,1% uitgaven
 - is meer dan gemiddelde voorgaande jaren;
 - voorgaande jaren onderbenutting steeds gehaald

Onderbenutting (€ mld)

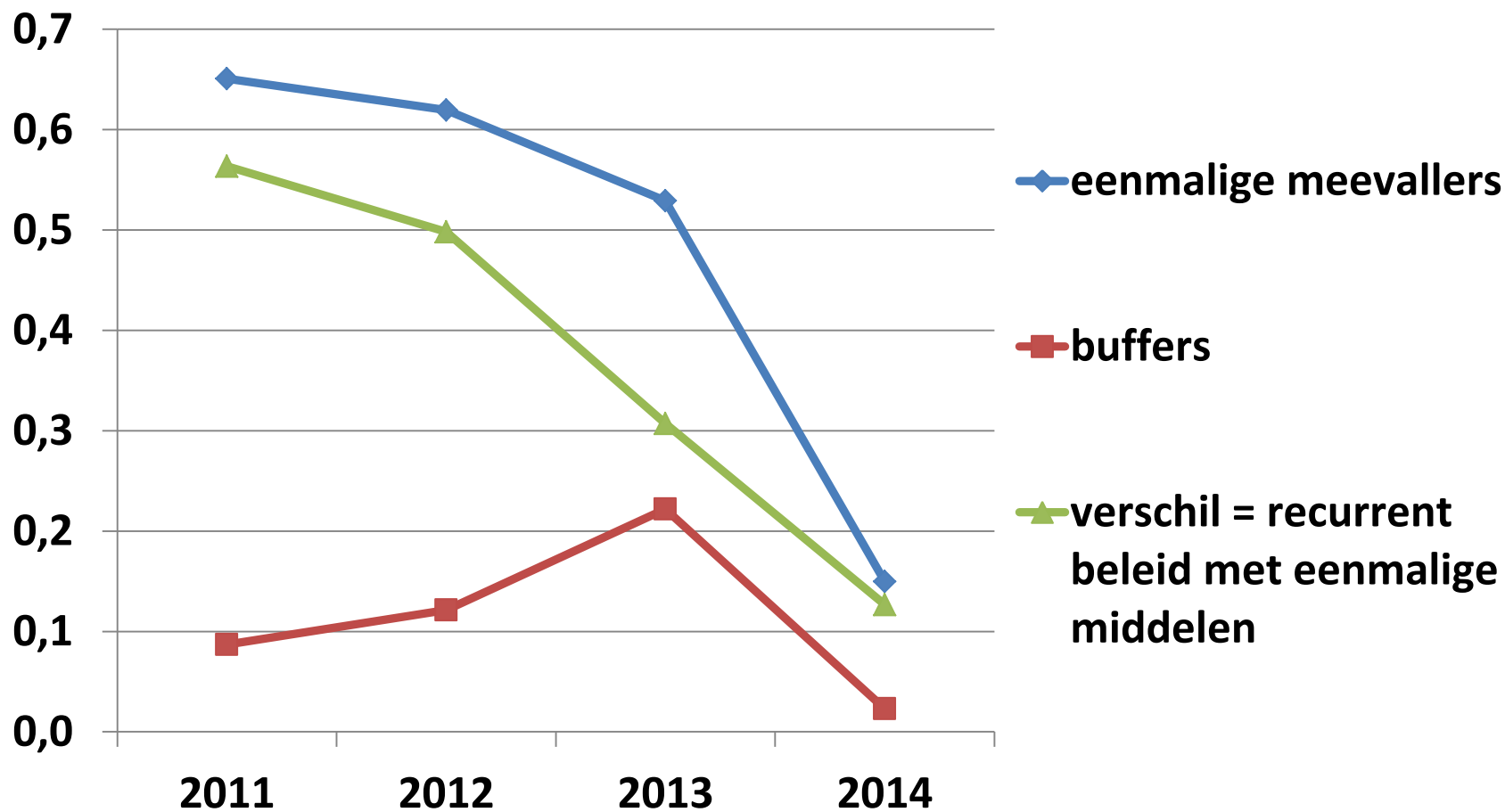
Begroting 2014: evaluatie (1a)

- Scherpe begroting (tenzij economische vooruitzichten wijzigen)
- Impact BTW-verlaging wschl negatief voor gewesten en gemeenschappen (inflatie effect groter bij inkomsten dan bij uitgaven)

Begroting 2014: evaluatie (1b)

- Voorbereid op schok van staatshervorming?
 - afhankelijkheid v. eenmalige meevallers afgebouwd

Afhankelijkheid eenmalige meevallers (€ mld)

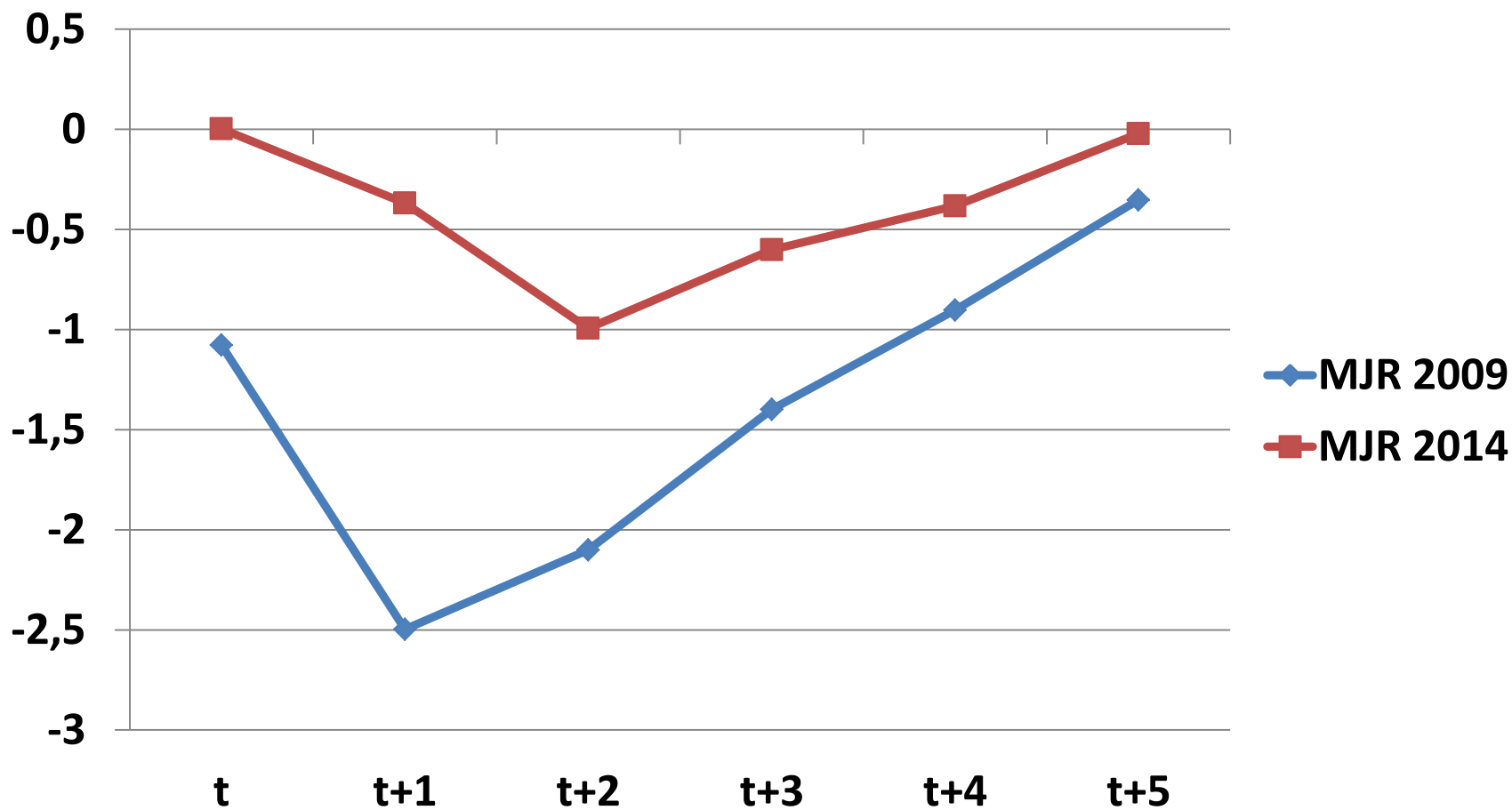
Begroting 2014: evaluatie (1b)

- Voorbereid op schok van staatshervorming?
 - afhankelijkheid v. eenmalige meevallers afgebouwd
 - Wegwerken betaalachterstand doorgeschoven
 - Uitdaging van hervorming BFW was in juli gekend, maar geen rekening mee gehouden
 - Andere entiteiten evenmin
 - “normaal” fenomeen op einde van legislatuur

Vooruitblik 2015

- uit meerjarenraming blijkt tekort van € 369 mln in 2015 bij ongewijzigd beleid:
 - stop & go beleid: nieuwe initiatieven in 2014 noodzakelijke ingrepen in 2015 en (vooral) 2016
 - Keuze gemaakt voor relanceplan ipv buffers of besparingen
 - economie aanzwengelen
 - biedt geen zekerheid voor toekomst: zie jobkorting
 - inspanning in perspectief zetten

Saldi bij ongewijzigde regelgeving (€ mld)

Conclusies

- Begroting 2014 in overeenstemming met
 - Vlaams regeerakkoord
 - Afspraken stabiliteitsprogramma
- Inspanningen in 2014:
 - € 133 mln
 - structureel
 - volledig omgezet in nieuwe beleidsinitiatieven
- Scherpe begrotingsopmaak
- uitdagingen staatshervorming grotendeels voor volgende legislatuur

Bedankt - Merci